

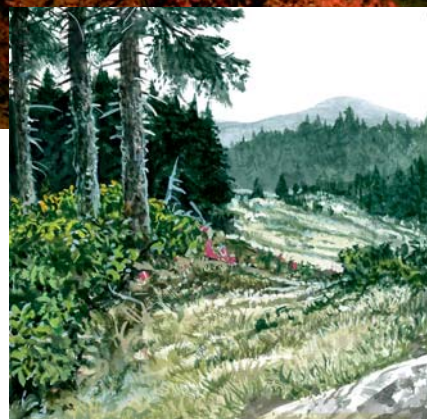
Krajinou KARLA KLOSTERMANNA

PRACOVNÍ LIST patří:

Vítejte na stezce,

kteřá vás provede po kousku šumavské přírody a na trase vám přichystá celkem 14 úkolů. Stezka má 9 kilometrů a zvládnete ji při klidném výletním tempu za 4 hodiny. Stačí jít po vyznačené trase, v každém červeně vyznačeném bodě splnit úkol z pracovního listu a doplnit správné písmenko do tajenky. V tajence vám na samém konci vyjde název jednoho druhu šumavského hmyzu. Hurá na výlet!

1. Na dřevěné tabuli, umístěné na budově NC Srní u hřiště si můžete prohlédnout, za jak dlouho se v přírodě rozloží jednotlivé druhy odpadků. Na přírodní stanoviště bychom měli nahlížet hlavně jako na domov pro rostliny a živočichy. My lidé přicházíme na tato místa jen na návštěvu, a proto bychom se měli chovat tak, abychom místní obyvatele příliš nerušili a už vůbec jim tam nenechávali naše odpadky. Například odhozená plechovka zůstane na místě pěknou řádku let, kazí pohled na přírodu, zvířata se o ni mohou zranit nebo se do půdy mohou uvolňovat nejrůznější škodlivé látky.

Za kolik let se podle dřevěné tabule rozloží v přírodě žvýkačka? Číslovku zapiš slovy.

--	--	--	--	--	--	--

2. Došli jste k druhé dřevěné informační tabuli na stezce směrem k vlčímu výběhu. V budově NC Srní, jste se jistě dozvěděli spoustu informací o vlku obecném. Víte už, že vlci na našem území byli vyhubeni během 19. století, ale v posledních letech se do české přírody i na Šumavu opět vrací. Přítomnost vlků nám prozradí vytí nebo tzv. pobytové znaky: trus, moč, stržené kusy zvěře a stopy. Na dřevěné informační tabuli se dozvíte, jak takový otisk vlčí stopy vypadá.

Do tajenky zapište, jak nazýváme „záznam“ o tom, jakým způsobem se zvíře v terénu pohybuje. Je to takzvaná:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.

Jaký letopočet je na křížku stojícím vedle domu s číslem 36? Do tajenky napište slovy jeho poslední číslici.

--	--	--

Po naučné stezce k vlčímu výběhu a následně žluté turistické trase jste došli až na rozcestí. Nacházíte se v místech, kde stávala osada Horní Hrádky. Zdejší domy dnes slouží převážně k rekreaci, avšak ještě v roce 1910 zde žilo 83 obyvatel ve 14 domech. K zániku osady došlo hlavně v důsledku vysídlení německého obyvatelstva po 2. světové válce. Prohlédněte si dům č. p. 36, který je zajímavý svým částečným šindelovým obložením.

4.

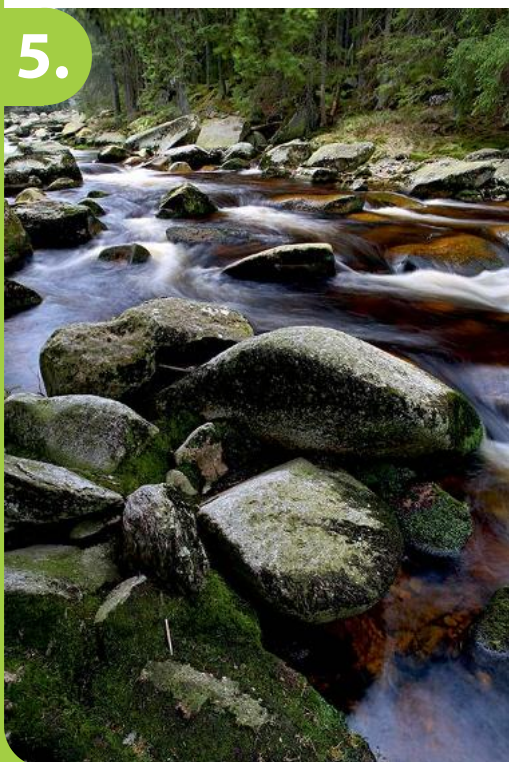
Osadu Horní Hrádky teď necháte za sebou a budete sestupovat dolů k řece Vydře. Půjdete po vyznačené cestě a z obou stran vás bude obklopotvat klidové území Národního parku Šumava. Hranice klidových území se značí právě červenými pruhy. Při pohledu do něho vidíte pruhy dva a z vnitřní strany pruh jeden. Do klidového území platí přísný zákaz vstupu, protože chrání nejceněnější části šumavské přírody.

Počítejte, kolik stojících stromů s červenými pruhy se nachází bezprostředně kolem cesty k řece. Většina pruhů se nachází na smrku ztepilém, ale čtvrtý, pátý a osmý kmen v pořadí je listnatý strom.

--	--	--	--	--

5.

Vítejte u řeky Vydry! Svůj název dostala tato řeka podle hojného výskytu vydry říční. Vzniká soutokem Modravského, Roklanského a Filipohuťského potoka na Modravě a končí soutokem s řekou Křemelnou v Čeňkově Pile, kde vzniká řeka Otava. Řeka Vydra je dlouhá 23,1 km a je známá velkými balvany, peřejemi a tzv. obřími hrnci, což jsou kruhovitě prohlubně v kamenech způsobené erozí.

Rozcestník za Klostermannovým mostem naviguje návštěvníky na mnoho míst. Do tajenky запиšte název místa z rozcestníku, který ve svém názvu obsahuje jehličnatý strom.

--	--	--	--	--	--	--	--

6. Těsně před koncem cesty kolem řeky uvidíte napravo u cesty dřevěnou měrnou tyč. Je tam proto, aby bylo možné změřit výšku napadaného sněhu - jistě víte, že na Šumavě je většinou více sněhu než v jiných částech naší země. V časech Karla Klostermanna byly zimy na Šumavě ještě delší a tvrdší než dnes a i množství sněhu bylo větší. Místní obyvatelé byli na tvrdý život v horách zvyklí a většinou si dokázali poradit a zimu ustát.

Do tajenky napište slovy, kolik centimetrů je označeno na horní rysce měrné tyče. Tyč můžete použít i ke zjištění své výšky.

--	--	--	--	--	--

7.

Toto zastavení se nachází na samém konci Povydrří a jedná se o dvě dřevěné tabule nalevo od cesty. Jistě jste poznali, že kolem řeky Vydry to žije. Poblíž kaňonu řeky se pohybují srnci, jeleni i rysové, u řeky samozřejmě vydra říční. Ve vodě žijí pstruzi a vranky a v blízkosti řeky hnízdí také řada ptáků. Některé z nich můžete vidět na dřevěné informační tabuli.

Jeden z ptáků nakreslených na tabuli má hnědobílou barvu a je známý svou schopností potápět se a používat přitom svá křídla k „plavání”. Napište název tohoto ptáka do tajenky.

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

8. Po krátkém úseku, kdy jste šli po silnici, jste odbočili doprava do areálu kempu Antýgl. Na hlavní budově se zvoničkou je umístěna informační tabule, ze které vyčtete spoustu zajímavých informací. Třeba to, že osada Antýgl dostala svůj název podle německého výrazu *ein Tiegel* - sklářská pec s jednou pánví. Antýgl také býval králováckým dvorcem - Králováci byli svobodní osadníci, převážně německé národnosti, podřízeni českému králi. Měli mnoho práv a právo chytání ryb, kácení dřeva, sbírání smoly, čižby, lovu, strojení vlčích a medvědích jam, pálení milířů a sběru palivového dříví.

Do tajenky запиšte poslední právo Králováků, které vyčtete na tabuli vpravo dole.

--	--	--	--	--	--	--	--

9. Za domem se zvoničkou je mostek přes řeku a za ním vede vpravo krátké, prudké stoupání k Vchynicko-tetovskému plavebnímu kanálu. Tento kanál sloužil od roku 1800 k plavení dřeva ze Šumavy. Dříve totiž neexistovaly nákladní vozy, které by dřevo do nižších poloh ze Šumavy odvezli, a proto se dřevo plavilo po řekách a potocích. Jak jste sami viděli, řeka Vydra je plná velkých kamenů a dřevo by se na ní plavilo obtížně - zasekávalo by se o kameny. Z toho důvodu byl vystavěn tento plavební kanál.

Napište, do jaké řeky tento kanál ústí. Malou nápovědou je, že soutokem této řeky s řekou Vydrou vzniká řeka Otava.

--	--	--	--	--	--	--	--

10.

Po zelené a následně žluté turistické trase jste se dostali až na místo zvané Rokyta, dříve také Schatzův les. V minulosti zde bývala dřevařská osada a dnes tady můžete vidět bývalou hájovnu, kde se v současnosti nachází sezónní informační středisko. Rokyta se objevuje i v knihách Karla Klostermanna.

Prohlédněte si venkovní geologickou expozici a do tajenky запиšte první slovo z názvu největší horniny.

--	--	--	--	--	--

11.

Tento úkol na vás čeká nalevo od cesty k sezónnímu informačnímu středisku, hned vedle geologické expozice. Najdete tady dřevěné tabulky, kde se můžete dozvědět, jakou vzdálenost doskočí jaké zvíře.

Do tajenky doplňte, které zvíře podle dřevěných tabulek doskočí nejdál.

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

- 12.** K tomuto stanovišti se dostanete, když se vydáte asi 200 m podél hlavní silnice směrem na Srní a následně odbočíte vpravo. Po louce pak dojdete k první informační tabuli naučné stezky Karla Klostermanna - tabule je viditelná už od silnice. Budete procházet lesem směrem na Horní Hrádky. Na informačních tabulích se můžete dozvědět informace o významném šumavském spisovateli a možná si od něj v budoucnu přečtete i nějakou knihu.

Z informační tabule zjistěte, jak se jmenoval první román, který Karel Klostermann napsal.

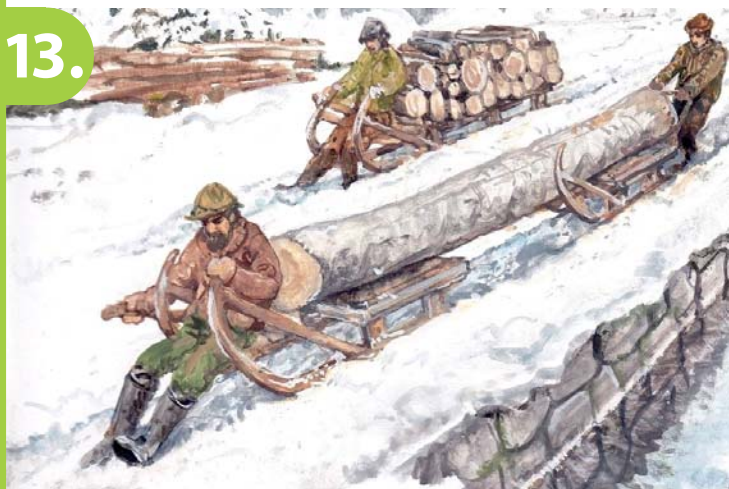
--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

13.

Na čtvrtém informačním panelu *Život a smrt horalů* si můžete přečíst úryvky z děl Karla Klostermanna. Inspiraci pro řadu svých děl čerpal spisovatel ze svých zážitků, které nabyl, během pobytu v Kamenném domě v Horních Hrádkách, kde se právě nacházíte i vy.

Z informační tabule zjistěte, jak se jmenovala teta Karla Klostermanna, která v Kamenném domě bydlela.

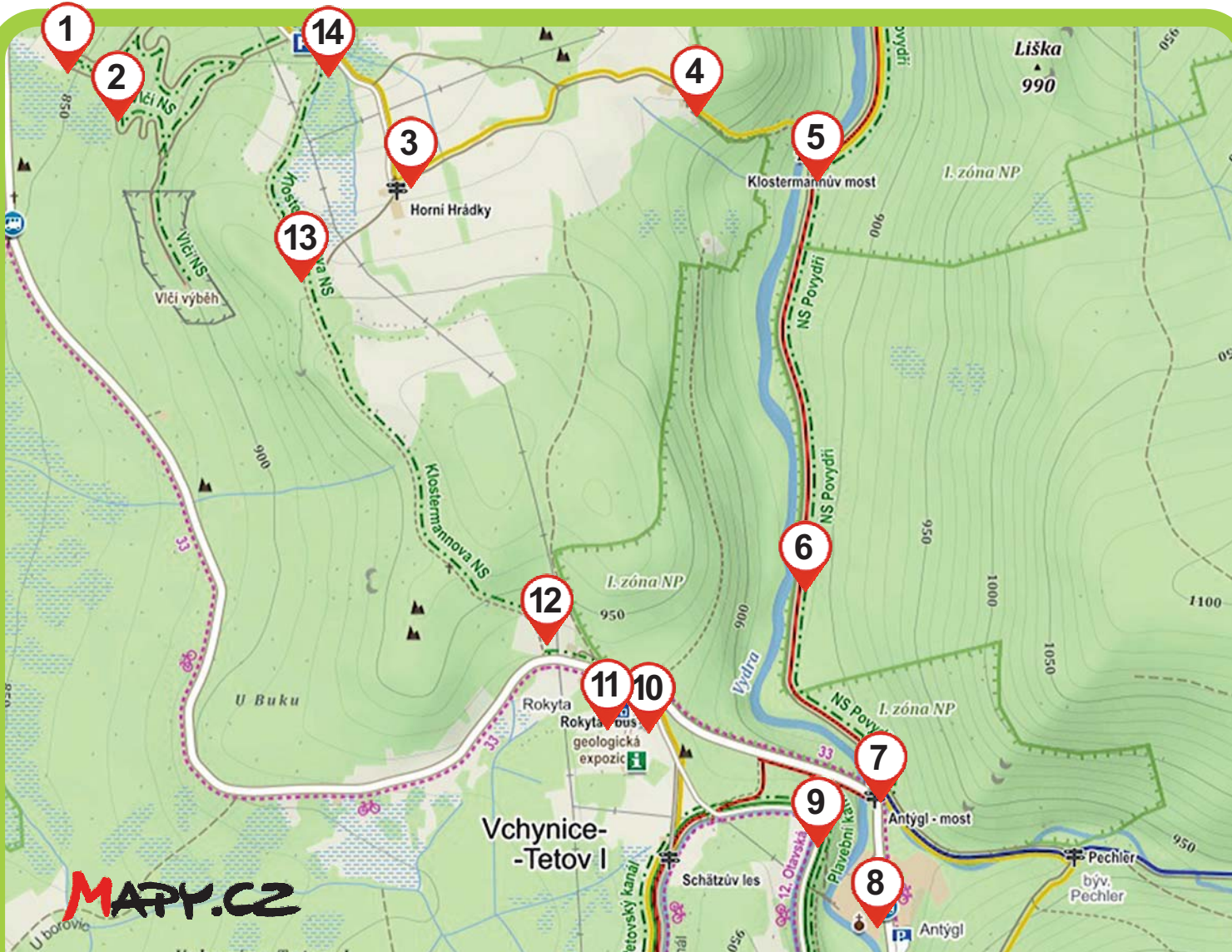
--	--	--	--	--	--	--

- 14.** Došli jste až k poslední, páté informační tabuli Klostermannovy naučné stezky a zároveň k poslednímu úkolu. Gratulujeme, že jste došli až na konec! Stačí doplnit poslední písmeno do tajenky a zamířit po žluté turistické trase cestou dolů zpět k NC Srní.

Do tajenky запиšte v pořadí 43. slovo ze žluté informační tabule, která nese název Klostermannovy kořeny. Slova počítejte včetně nadpisu.

--	--	--	--	--	--

Jak vyplnit tajenku

Při plnění úkolů vždy napište správnou odpověď do tajenky u úkolu. Písmeno v barevném políčku dosadíte do políčka stejné barvy v hlavní tajence na této úvodní straně.

Tento druh blanokřídlého hmyzu patří v řádu blanokřídlých k největším. Napadá především oslabené smrky a samička klade pomocí charakteristického kladélka vajíčka 5-10 mm hluboko. Vylíhnutá larva vyhlodává ve dřevě chodbičku až půl metru dlouhou a ucpává ji drtinkami. Larvy se vyvíjejí 3 roky a po ukončení vývoje se dospělý jedinec prokouše na povrch. Má spoustu přirozených nepřátel. Mezi hlavní patří např. lumek veliký, jehož larvy se živí larvami tohoto druhu.

Určitě znáte i jiné zástupce blanokřídlého hmyzu, protože mezi nejznámější patří například mravenec lesní a včela medonosná.

1	10	12	3	5	13	8	14	4
---	----	----	---	---	----	---	----	---

6	11	9	7	2
---	----	---	---	---

Vydala Střediska environmentální výchovy Správy Národního parku Šumava

Editoři: Ing. Pavel Nagy, Bc. Venuše Makrlíková

Ilustrace: MVDr. Pavel Procházka, Ing. Alena Fraitová (skřítci)

Fotografie: Tomáš Jiříčka, Štěpán Rosenkranz, Bc. Václav Sklenář,

Mgr. Dana Zývalová

